

Seat No. : _____

AD-137

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-312 : Psychology

(Experimental Psychology-2)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

1. મનોવૈજ્ઞાનિક પ્રયોગ એટલે શું ? પ્રયોગોના વિવિધ પ્રકારો વિગતવાર ચર્ચો. 20
અથવા
(a) પરિવર્ત્ય એટલે શું ? પરિવર્ત્યના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
(b) પ્રયોગ પદ્ધતિના લાભ કે ફાયદાઓ વર્ણવો.
2. સાહચર્ય એટલે શું ? સાહચર્યના નિયમો વિગતે સમજાવો. 20
અથવા
(a) “શબ્દ-શબ્દ સાહચર્ય”ના પ્રકારો વર્ણવો.
(b) સાહચર્યના ચિકિત્સાત્મક અને નિદાનાત્મક ઉપયોગો સમજાવો.
3. શિક્ષણ એટલે શું ? શિક્ષણના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 20
અથવા
(a) શિક્ષણ એટલે શું ? શિક્ષણનું માપન વર્ણવો.
(b) શિક્ષણના ઉતરતા વક્રની સમજૂતી આપો.
4. (a) સ્મરણ પ્રક્રિયાના તબક્કાઓ કે સોપાનો સમજાવો. 20
અથવા
ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સ્મૃતિ વચ્ચેનો તફાવત વર્ણવો.
(b) શીખનાર વ્યક્તિને લગતા ઘટકો વર્ણવો.

5. નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો :

- (1) પ્રયોગ એટલે નિયંત્રિત પરિસ્થિતિમાં કરવામાં આવેલું નિરીક્ષણ.
- (2) પરિવર્તોના ઓછામાં ઓછા ત્રણ મૂલ્યો હોય છે.
- (3) પ્રયોગમાં પરિસ્થિતિ ઉત્પન્ન કરી શકાય છે.
- (4) ડીએમેટોએ પરિવર્તોના 14 પ્રકાર આપ્યા છે.
- (5) પ્રયોગમાં સ્વતંત્ર અને પ્રસ્તુત પરિવર્ત્ય વચ્ચે કાર્યકારણનો સંબંધ તપાસી શકાય છે.
- (6) ફોઈડે સાહચર્ય અંગેનો સૌપ્રથમ ખ્યાલ રજૂ કર્યો.
- (7) વિરોધના નિયમને સાહચર્યમાં મહત્ત્વનો ગણવામાં આવ્યો છે.
- (8) પોસ્ટમેન અને ઇગને સાહચર્ય પ્રયોગના 12 પ્રકાર પાડ્યાં છે.
- (9) મોર્ગને સાહચર્યના 6 પ્રકાર પાડ્યાં છે.
- (10) યુંગે સૌપ્રથમ રોગના નિદાન અને સારવાર માટે સાહચર્યનો ઉપયોગ કર્યો હતો.
- (11) શિક્ષણની અસરો સાર્વત્રિક હોય છે.
- (12) શિક્ષણ એટલે કોઈ સ્થિતિ પ્રત્યે નિષ્ક્રિય પ્રતિક્રિયા.
- (13) શિક્ષણના મુખ્ય 8 પ્રકાર છે.
- (14) એબીંગહોસે સૌપ્રથમ અર્થહીન પદોની રચના કરી હતી.
- (15) વિધાયક રીતે ચડતા વક્રનો આકાર ગોળ હોય છે.
- (16) સ્મૃતિનું નિષેધાત્મક પાસું સ્મરણ કહેવાય.
- (17) તાત્કાલિક સ્મૃતિ 3+7 એકમો પૂરતી મર્યાદિત હોય છે.
- (18) સામગ્રીની લંબાઈ જેમ વધુ તેમ વિસ્મરણ વધુ.
- (19) દૃશ્ય સ્મૃતિનો સમયગાળો સૌથી ઓછો હોય છે.
- (20) સામગ્રીની અસમાનતા વધુ તેમ વિસ્મરણ ઓછું

Seat No. : _____

AD-137

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-312 : Psychology

(Experimental Psychology-2)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : The numbers on the right side indicates full marks of the question.

1. What is a psychological experiment ? Discuss the various types of experiments in detail. **20**

OR

- (a) What is Variable ? Explain the types of Variable with example.
(b) Describe the advantages of Experimental method.

2. What is Association ? Explain the Laws of Association in detail. **20**

OR

- (a) Describe the types of "Word-Word" association.
(b) Explain the clinical and diagnostic uses of association.

3. What is Learning ? Explain the type of learning with illustration. **20**

OR

- (a) What is learning ? Describe the measurement of Learning.
(b) Explain the falling curve of learning.

4. (a) Explain the stages of Memory. **20**

OR

Differences between short term and long term memory.

- (b) Factors related to learning person.

5. State whether the following statements are true or false :

20

- (1) Experiment means the observation done in controlled situation.
- (2) Variable has atleast three values.
- (3) Situation can be produced in the experiment.
- (4) Deamto has classified 14 types variable.
- (5) The cause effect relationship between the independent and the relevant variable can be verified in the experiment.
- (6) The concept of the association was first defined by Frued.
- (7) The law of contrast is considered important in association.
- (8) Postman and Igan has stated 12 types of experiment of association.
- (9) Morgan has stated 6 types of association.
- (10) Jung was the first to use association for the diagnosis and treatment of disease.
- (11) The effects of education are universal.
- (12) Education means inactive reaction to any situation.
- (13) There are 8 main types of education.
- (14) Ebinghous was the first to create non-sense verbs.
- (15) The shape of the rising positive curve is round.
- (16) Recollection is the negative aspect of memory.
- (17) Immediate memory is limited to 3 + 7 units.
- (18) More the length of material means more is forgotten.
- (19) Visual memory lasts for minimum time period.
- (20) The more dissimilarity in the material the less is forgotten.
